



ADVIES 13/03

Memorandum aan de Minister van Overheidsbedrijven

HET RAADGEVEND COMITE VAN DE GEBRUIKERS VRAAGT DE AANDACHT VAN DE MINISTER VAN OVERHEIDSBEDRIJVEN VOOR DE PRIMORDIALE ROL VAN HET SPOOR BIJ DE PROBLEMATIEK VAN DE MOBILITEIT EN VOOR DE AAN HET COMITE TOEGEWEZEN OPDRACHTEN VAN OPENBARE DIENST.

Het Raadgevend Comité van de Gebruikers vraagt dat aan de twee volgende doelstellingen voorrang wordt gegeven:

- het voortbestaan van de spoorweg als overheidsdienst waarborgen
- de zorg voor de klanten opnieuw centraal plaatsen bij de NMBS

Deze doelstellingen werden in het bijzonder tenietgedaan de laatste jaren.

1) Overheidsdienst

De overheidsdienst moet aan alle lagen van de bevolking en in alle streken van het land een kwalitatief spoorwegvervoer ter beschikking stellen.

De spoorwegoverheidsdienst is een essentiële factor voor maatschappelijke samenhang. Deze dienstverlening houdt rekening met de maatschappelijke herverdeling en de ruimtelijke ordening met de principes: continuïteit en toegankelijkheid van de aan de gebruikers verleende diensten, gelijke behandeling, preekwatie van de tarieven, verplichting tot dienstverlening, voldoende aanbod.

België is een van de dichtst bevolkte landen van de wereld met een groot aantal stadscentra waar de NMBS moet kunnen functioneren als een regionale metro. Een spoorwegmaatschappij die streeft naar stiptheid, snelheid, veiligheid en comfort, biedt een aantrekkelijk en volledig alternatief voor de verkeerscongestie en dit niet alleen rond Brussel.

Het spoor moet de ruggengraat vormen van alle vormen van openbaar vervoer en moet de essentiële schakel worden in een in andere vervoersmodi geïntegreerde vervoersketting. Het spoornet moet dus hiërarchischer en functioneler worden ontwikkeld.

Het huidige zware en dure spoorwegmaterieel is vooral aangepast aan de intercityverbindingen.

Er moet resoluut worden overgeschakeld naar het nieuwe lichte materieel en bediend door een werknemer

De coördinatie met het regionaal vervoer (De lijn, MIVB en TEC) moet worden versterkt.

De overheidsdienst is onderhevig geweest aan zware inbreuken als gevolg van de Europese richtlijnen en het NMBS-beleid met afschaffing van diensten.

Het Raadgevend Comité van de Gebruikers vraagt de ministers de nodige maatregelen te nemen om de ontmanteling van de overheidsdienst te stoppen en te zorgen voor zijn voortbestaan.



2) Investeringsbeleid

Het infrastructuurplan 2013-2025 laat de onzekerheid zweven over de mogelijkheid om bepaalde lijnen in de gebieden aan mindere bevolkingsdichtheid te blijven onderhouden. Dit zou de doodslok van de openbare dienst luiden.

Het Raadgevend Comité van de Gebruikers vraagt dat het plan volledig wordt herzien. Het moet ambitieus zijn en een toekomstvisie opleveren. Het Raadgevend Comité vraagt over dit plan te worden geraadpleegd, zoals bepaald in zijn werkingsprocedure.

Het vraagt dat er bij de investeringen voorrang wordt verleend aan

- De verbetering van de bestaande infrastructuren en de bespoediging van de huidige grote werkzaamheden
- De ontwikkeling van nieuwe infrastructuren rekening houdend met de wensen van de Gewesten en met de noden van de reizigers
- De modernisering van het rollend materieel en de aankoop van licht materieel dat aan bepaalde noden beter beantwoordt;
- De verbetering van het comfort van de stopplaatsen en van de stations van klein en middelgroot belang

3) Stiptheid

De stiptheid heeft in 2010 haar historisch laagst niveau gekend. In de loop van het jaar 2011 heeft de NMBS-groep beslist 129 maatregelen te nemen om de stiptheid te verbeteren. Dit heeft zich vertaald in een kleine verbetering in 2011 en 2012.

Vertragingen en afschaffingen van treinen vallen echter dagelijks te beurt aan tienduizenden pendelaars. De ontoereikende samenstelling van de treinen op spitsuren komt steeds meer voor. Dit zorgt ervoor dat de pendelaars in bijzonder onwaardige omstandigheden moet reizen (bij wijze van voorbeeld, zijn bepaalde reizigers gedoemd om in de toiletten te staan).

De sneeuw en het vallen van de bladeren zijn vertrouwde fenomenen in ons klimaat. Het is abnormaal deze in te roepen om materieelpannes en belangrijke vertragingen te rechtvaardigen.

Het Raadgevend Comité van de Gebruikers vraagt dat er een einde zou worden gesteld aan de dagelijkse lijdensweg van de pendelaars.

4) Grensoverschrijdende verbindingen en diensten

Nu de grenzen binnen Europa vervagen, moet alles in het werk worden gesteld om het ontmantelingsproces van de klassieke grensoverschrijdende spoorwegdiensten te stoppen.

Het Raadgevend Comité van de Gebruikers vraagt:

- de definitieve herinvoering van de Beneluxdienst;
- de restauratie van de verbindingen Erquelinnes - Jeumont, Bergen - Valenciennes, Dinant-Givet, Mol-Hamont-Weert, Hasselt-Maastricht.
- de restauratie van de directe verbinding tussen Virton en Rodange.

Men moet de grensoverschrijdende regionale verbindingen herstellen en/of versterken zowel naar naburige regionale centra als naar de belangrijkste steden, zoniet de exploitatie toelaten van deze verbindingen door de buurnetten.

Voor wat betreft tarifiering, vraagt het Raadgevend Comité om een eenvoudig tarifieringsprincipe toe te passen, namelijk dat de Belgische tarifiering van toepassing is tot het eerste station voorbij de grens.



5) Werking van het Raadgevend Comité van de Gebruikers

Het Comité, dat door de wet van 21 maart 1991 is opgericht, is samengesteld uit vertegenwoordigers van de levendige krachten van het maatschappelijk middenveld: gezinnen, jongeren, senioren, fietsers, gehandicapte gebruikers van het openbaar vervoer, ecologische organisaties, werkgevers, werknemers, zelfstandigen.

Na de in 2009 genomen beslissing om het Comité aan de FOD Mobiliteit te verbinden, wacht dit sinds drie jaar op een koninklijk besluit tot vaststelling van de samenstelling ervan, de aanstelling van de leden van het Bureau en de werkingsprocedure.

Deze overgangssituatie doet inbreuk aan de geloofwaardigheid van het Comité en maakt het werk van de vrijwilligers, die zorgen voor de voortgang ervan, uiterst moeilijk.

Het Comité vraagt de minister om een einde te stellen aan deze situatie.

Dit advies wordt eenparig goedgekeurd in de plenaire vergadering van 19 février 2013.